

Berner sennen-tæven Amazing Tiklo's Crush on You (Chantal) havde kun en enkelt overlevende hvalp selv. Til gengæld tog hun imod fire skønne labrador-plejebørn og passede dem, som var de hendes egne.

Chantal – en meget hengiven og sød "lab-berner-mor".

Dette er historien om en berner sennen-tæve, der fik fire skønne, moderløse labradorhvalpe i pleje

■ TEKST OG FOTO: TINE KLOSTER, KENNEL AMAZING TIKLO

ADOPTIVMOR MED STORT HJERTE

Da vores tæve Amazing Tiklo's Crush on You med kaldenavnet Chantal gik i fødsel, så alt umiddelbart fint ud. Men der kom bare ingen hvalpe, og derfor måtte vi afsted til dyrlægen. Det viste sig, at den første hvalp lå forkert. Med hjælp fra dyrlægen blev han presset ud men stod desværre ikke til at redde. Den anden – og sidste – hvalp, en tæve, endte med at blive taget ved kejsersnit og var heldigvis i fin form.

Hjemme i den store hvalpekasse, der måler 150 x 150 cm, synede det lille væsen og hendes mor ikke af meget. Vi har aldrig haft en singlehvalp før, så jeg begyndte at skrive med nogle berner sennenopdrættere, som havde haft sådan et lille enebarn, for at få gode råd og ideer til at socialisere den lille pige bedst muligt de første otte uger.

Helt forkert at være singlehvalp

Generelt er der noget helt forkert ved, at sådan en lille hvalp skal ligge alene ved sin mor. Ingen andre hvalpe at putte ved, ingen kropsvarme fra søskende, ingen le-

gekammerater til en rask gang bøllebæk og ingen konkurrence om først at nå den bedste pat osv.

Pludselig slog det mig, at jeg på et tidspunkt havde læst om noget, der hedder "Amместуен.dk", på nettet. Jeg tænkte, at der da ikke kunne ske noget ved at prøve lykken der. Ergo skrev jeg, at min tæve havde fået en singlehvalp, og at hvis nogen manglede en amme, så var der måske en mulighed hos os. Der gik kun 1½ time, så var der svar fra en opdrætter i Nordjylland, at hendes 3-årige tæve var død fra fem labradorhvalpe. De var nu tre dage gamle og blev fodret med sutteflaske.

Tog imod med skepsis

Allerede samme eftermiddag kom de fem hvalpe ned til os. De havde skreget højlydt under køreturen, så vi startede med at give dem flaske i et annek, vi har, idet vi tænkte, at det ikke ville være godt at præsentere Chantal for sådan en flok skrigende, glubske hvalpe. Der kom hurtigt ro på, og jeg lagde en af hvalpene ind på mit bryst i håb om at give den noget duft af mig. Så gik jeg over ►

til Chantal, som lå i sin kasse, og satte mig stille og roligt ned. Hun kiggede, snuste og lyttede intenst, men da jeg forsigtigt ville lægge den lille hvalp ned til hende, knurrede hun. Hm... Hvad nu? Det skal siges, at Chantal er min mands hund, og at han praktisk talt kan få Chantal til alt med sin rolige stemme. Heldigvis kom Jens hjem i det samme, så han overtog arbejdet med at præsentere de små moderløse for Chantal – og så gik det stille og roligt, dog stadigvæk med en vis skepsis fra Chantals side.

Tøede fuldstændig op

Labradorhvalpene fik lov at die hos Chantal, men hun ville hverken nusse, røre eller slikke dem. Da alle var lagt til og havde fået mælk, smurte vi lidt leverpostej på halerne af de små labradorhvalpe, og det hjalp – nu fik hun lyst til at slikke dem. Efter godt et døgn var Chantals adoptivmoderhjerne fuldstændig tøet op, og hun behandlede nu de fem labradorhvalpe, som var de hendes egne. Dagen efter lavede hun dog lige et pudsigt lille stunt. Jeg sad i stuen og læste, og pludselig kom hun ind til kassen, gik meget målbevidst op i den, tog sin egen hvalp i munden og gik resolut

ud af stuen med den. Jeg kunne dog kalde hende stille og roligt tilbage igen. Det var vist bare en lille ups'er – gad vide om hun havde planlagt, at hvalpen og hun selv skulle bo ude i den hule, hun tidligere havde gravet dybt inde i rosenbedet?

En enkelt måtte sendes hjem

Alle labradorhvalpene havde nået at få råmælk ved deres mor, inden det gik helt galt. Imidlertid havde den ene hvalp svært ved at sutte, så den haltede hurtigt bagud. Da den var lille i forvejen, besluttede vi i samråd med opdrætteren, at de skulle hente hvalpen hjem og prøve at flaske den op. Efterfølgende klarede hvalpen sig fint og trivedes i bedste velgående hos opdrætteren. Når opdrætteren hver uge var på besøg hos os, var den lille hvalp med for at få lidt socialt samvær med de andre hvalpe.

Hvalpenes forskelligheder

Når man pludselig står med to racer i samme hvalpekasse, må der tages højde for racernes forskelligheder. Selvom bernersennen og labrador ikke tilhører samme gruppe af hunde, ligger de

ikke SÅ langt fra hinanden rent race-, socialiserings- og vægtmæssigt, så jeg lavede egentlig mange fælles ting med hvalpene – bl.a. små spor, søge/finde, hente/bringe og træning af indkald. De gik alle gennem tunnel, og alle gyngede i babygyngen. Det er jo noget, begge racer formår og synes er sjovt.

Kun i forhold til fodring måtte jeg skille hvalpene ad. Efterhånden begyndte de jo at få hvalpepiller, og hurtigere end lynet havde labradorerne spist eller rettere sagt slugt deres portioner, hvor berners hvalpen spiste stille og roligt. Der gik ikke lang tid, før vi opdagede, at labradorhvalpene slugte deres piller hele – for de begyndte at kaste dem op igen. Hvis der kom lidt vand på, eller foderet blev strøet ud på græsset, gik det langt bedre.

Gevinster på flere planer

Hele forløbet med adoptivhvalpene var uden problemer, og det var en stor fornøjelse at have dem. Selvfølgelig er der mere arbejde med fem hvalpe end med en, men den ekstra tid, vi brugte på adoptivhvalpene, kunne vi nemt have brugt på socialisering af vores singlehvalp. ▶

Chantal var pavestolt af alle sine fem hvalpe og passede lige meget på alle. Og indbyrdes gik hvalpene af de to racer glimrende i spænd.

”Turen gik til Arnborg med en kuryfuld af hylende hvalpe. Ja, den dag vil vi aldrig glemme. Men en efter en fik de lov til at komme til mælkebaren hos Chantal. Vi kørte hjem igen med håb, for I virkede som nogle rare mennesker. De første døgn var selvfølgelig kritiske, men kun en af hvalpene måtte hjem igen (den lille der ikke kunne sutte).”
Betina & Knud Skov Kristensen, Kennel Jajeem

FAKTA

DERFOR ER EN HUNDEMOR VIGTIG

Det giver næsten sig selv, at det er vigtigt for hvalpene at vokse op med en mor. Helst deres biologiske mor – men i mangel deraf en anden god hundemor (en ammetæve). Kun i yderste nødstilfælde bør man flaske hundehvalpe op uden tilknytning til en tævehund. Ikke alene er det ufatteligt hårdt at give hvalpe mad en gang i timen døgnet rundt (det første stykke tid), en hundemor kan bare noget helt særligt, som er vigtigt ift. hvalpens opvækst:

- En hundemor udskiller beroligende og tryghedsskabende hormoner, når den ammer hvalpene.
- En hundemor reagerer instinktivt på alle hvalpenes lyde og bevægelser og stimulerer hvalpene til at komme af med urin og afføring de første uger, hvor de ikke selv er i stand til dette.
- En hundemor lærer hvalpene hundens signalsprog.
- En hundemor passer på hvalpene og angiver stemningen og viser vejen for hvalpene, når de vokser til og begynder at opdage verden.
- En hundemor sætter grænser og lærer hvalpene værdien af at respektere, når nok er nok.

Lise Lotte Christensen,
adfærds konsulent i DKK

”
Labradorhvalpene fik lov at die hos Chantal, men hun ville hverken nusse, røre eller slikke dem.

Bedste "søskende" og venner – ingen tvivl.

DERFOR ER DET VIGTIGT MED SØSKENDE

- **Mister ekstrem vigtig indlæring**

Hvalpens socialiseringsfase (3. til cirka 14. leve-uge) og de oplevelser, hvalpen får i denne periode, er i stor udstrækning toneangivende for, hvordan hunden gebærder sig resten af livet – både over for andre hunde, mennesker og dens omgivelser. Med en start uden søskende mister hvalpen ekstrem vigtig indlæring i forhold til udvikling af signalsprog, kommunikation og evne til at omgås artsfæller.

- **Forståelse for og brug af forskellig adfærd**

Hvalpen lærer i omgangen med sine søskende at forstå og bruge adfærd som bidehæmning, underkastelse, dominans, jagtlege samt vogtning af ressourcer (f.eks. kødben eller legetøj) samt anden almindelig flokadfærd. Denne indlæring lader sig bedst gøre med søskende.

- **Intensitet ift. voksne hunde**

Har hvalpen søskende at afreagere på i de første otte uger af livet, vil dens intensitet over for flokkens voksne individer ikke være så markant og vedholdende, som hvis den er alene.

- **Leg med jævnbyrdige giver vigtige læringsnuancer**

Hvalpens behov for at lege med ligeværdige kuld-søskende bliver ikke opfyldt, hvis den er enehvalp. På grund af det skæve styrkeforhold kan moderen ikke lære enehvalpen de samme færdigheder, som ligestillede kuldsøskende. Leg med voksne hunde og mennesker er godt, men giver ikke de samme læringsnuancer, som når jævnbyrdige hvalpe leger.

Lise Lotte Christensen, adfærdskonsulent i DKK

”Siden har vi besøgt jer en gang om ugen og fået større og større respekt.

Vi takker jer også for jeres store gæstfrihed. I har givet hvalpene en opvækst med så meget kærlighed, omsorg, mange oplevelser, og ikke mindst fik de en rolig, tålmodig og kærlig hundemor. Chantal er en fantastisk hund. Vi fandt simpelthen Danmarks bedste sted. Vi er jer dybt taknemmelige”.

Betina & Knud Skov Kristensen, Kennel Jajeem

Næsten dagligt lagde vi billeder af hvalpene på Facebook, og de første tre uger fremsendte vi dagligt et vægtskema, så labradorernes opdrættere kunne følge med og fornemme, at alt gik rigtigt til.

Hanhundeejeren og rigtig mange både labrador- og berner sennen-folk har også fulgt hvalpene på sidelinjen, så der er også kommet mange nye, dejlige bekendtskaber ud af det. Nu håber jeg bare, at vi kan få lov til at følge de små skønne labradorhvalpe i fremtiden – de er jo blevet en del af os.

Det handler om tillid

At få en adoptivordning til at fungere kræver tillid. Tillid til at tingene bliver gjort, som man selv ville have gjort det, at hvalpene bliver passet, får opmærksomhed/kærlighed, sund kost, bliver soigneret og ikke mindst socialiseret, samt at de bor trygt og godt i deres midlertidige hjem. Derfor er kommunikationen mellem de to parter meget vigtig.

Den eneste aftale, vi lavede, var, at hvalpene opholdt sig hos os på opdrætterens ansvar – andet har ikke været nødvendigt for os. Foderudgifterne har vi delt.

Herfra skal der lyde en tak til labradoropdrætterne, som viste os tillid i forhold til at tage vare på deres små guldklumper. Det var skønt at kunne give de moderløse hvalpe en adoptivmor – og det var fantastisk at få mulighed for at levere søskende til vores egen singlehvalp, der skulle have været alene i otte uger – kun omgivet af bamser i den store hvalpekasse. Det kan man da kalde en win-win-situation – og vi kan varmt anbefale andre at gøre det samme, hvis de skulle være så uheldige at lande i en tilsvarende situation.

1/2 ann